

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quis finis descriptionis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

tus celsa, censuum professio exigitur, non consilio populi, aut optimatum sed peregrini atque exteri domini iussu, & quæ dicitur quod ita visum principi fuerit, alias etiam *αἰσχρογυα* vocatur. Non tamen omnino ablata libertas erat, & scep. um; nam Græcis, & Perlis, atque adeo Aegyptiis olim tribur pende bant.

§. 2. *Disylli*, Augusti erat annus 42. annus 30. post Adiacam Victoriam, ætatis 62. illis igitur parentes Christi professione servitutis descripti sunt, sed læi præfata Saluatoris.

Quidam solos viros, alii solos patres familias, nonnulli ite. nias, ac pueros descriptos aiunt. Maldonatus in postrema est sententia, quia Maria comitatur, & tributi causa citabatur. Christus etiam descriptus est, si parentes eius post circumcisionem, qua nomen accepit, censi sunt. Christus (inquam) tabulis censibus inscriptus est, infantes enim censibantur, & ætatem probabant ex censu. Moris fuit Romanis omnes censer. Edicto Seruii Tullii parentes, pro nascibus Lucinæ; illi quicumque ex pueritia egressi præ ætatem ponebantur iuuentæ; morientes Lucinæ certam pecuniam pendebant. Verum hæc ad censum non pertinent. Ius Romanum omnes cuiuscunque ætatis ad censum, & professionem vocabat. Halicarnas lib. 4. Quod si natus est, & circumcissus, durante descriptione postea ex responso Iurif. consultorum inscribentur, id enim fieri solebat. Nemo tamen ante diem octauum inscribentur; eo enim die feminis nomen, nono maribus imponebatur: erat enim dies ille Iusticus. Pomp. verbo *Lustrici*. Ciceronis tempore cura illa prætorum fuit, ut constat ex eius pro Archid. poetâ oratione. M. Antonius Philadelphus intra diem tricesimum natos ad præfatum ætatis deseri iussit, nomenque imponi, & per provincias eum in fine m. tabularios instituit. Capitolin. in Marco Antonino. Simile aliquid Franciscus rex Francorum de baptizatis vt narrat *Rebuff. tract. 1. de regis baptizatis*, instituit. Postea Syris privilegio cautum est ne censerentur impuberes. *Leg. de ætate r. 15. r. 10. Etatem in censendo significare necesse est: quia quilibet annis tribuit, ne tributo onerentur, veluti in Syriis à quatuordecim annis usque, à quatuordecim sexmine usque ad sexaginum quintum annum tributum capitis obligantur, cui autem spectatur censendi tempore.*

Quidam igitur ante Christum natum professi sunt, & tamen adhuc census pendebant, neque dum erant tabule conscriptæ, & perfectæ, post dies octo proficere non oportuit. Eadem lege §. 9. *Qua post censum editum nata, aut postea quaesita sint, intra finem operis consummati, professionibus editi possunt.*

QVÆSTIO III.

Quis finis descriptionis?

§. 1. *Αἰσχρογυα* est, nomen suum, & familiam profiteri, & in publicis tabulis describi. Syrus retinet verbum describendi *דנתי* denethec. Vincentius negat descriptionem esse censuam; hoc est, facultatum æstimationem, aut pensitationem. Sed Ambros. hoc loco, vt censum, inquit, profitemur vniuersis orbis. & Tertullian. lib. 4. cap. 7. contra Marcion. *Censum Iudæa fidelissimum testem Natiuitatis Christi, etiam sua ætate in archiuis Romanis asseruatum testatur.*

Gagnæus, vbi nati. Caiet. Vnde oriundi erant, hoc est, vbi familia fuit, professos voluit.

§. 2. De descriptione agit Suidas verbo *αἰσχρογυα* Sigon. de iure antiquo Italiae lib. 3. cap. 21. Salin. T. 1. tract. 32. Professio civium erat, descriptio ministrop. nam opus. Ex omnibus vero constat, non modo numerum civium quaesitum esse, sed etiam opes.

§. 3. Erasmus censet melius dictum esse, vt cense-

retur, præfert autem professionem descriptioni. Vlpianus professionem cum censibus coniungit. *Vicia priorum censuum aut nouis professionibus etiam nascere, ita pende. ta docet lib. 50. nec dubium esse potest, Romanum morem consideranti. Constat sane de omnibus minurim professos. Eodem titulo: Forma censuali cauetur vt agri sic in censum referantur: Nomen fundi cuiusque, & in qua ciuitate, & quo pago sit, & quos duos vicinos proximos habeat, & id aruum quod in decem annos proximos satum erit, quot iugerum sit vinea, quot vites habeat oliua, quot iugerum, & quot arbores habeat pratum, quod intra decem annos proximos satum erit, quot iugerum: pascia, quot iugerum esse videantur, item sylua cadauca, omnia ipse, qui deseri, æstimet. Illam æquitatem debet admittere censor, Omnis censi officio eius congruat. releuari eam qui in publicis tabulis delato modo frus, certis ex causis non possit. Quare, etsi agri portio chasmate perierit, debet per censitorem releuari. Si vites mortua sint, vel arbores aruerint: iniquum eum numerum inferi censui. Quod si exciderit arbores vel vites, nihilominus eum numerum profiteri iubetur, qui fuit censu tempore: nisi causam excidendi censitori probabit.*

De loco eodem modo. Is vero qui agrum in alia ciuitate habet, in ea ciuitate profiteri debet, in qua ager est, agri enim tributum in eam ciuitatem debet leuare, in cuius territorio possidetur.

Nec modo libera capita, sed serui quoque deserebant eadem lege: §. 3. *In seruis deserendis obseruandum serbantur. est, vt & nationes eorum, & artes, & officia, & artificia specialiter deserantur.*

Serui censebantur quia pars erant possessionis. Itaque *αἰσχρογυα* est describi. Verum noster vsus est verbo quod proprium erat Romanorum qui deserebantur; familiam enim & facultates indicare cogebantur.

§. 4. Nec obstat quod suum Iudæa regem haberet, Herodes enim vt Appianus ait regnabat *Ἡρῴδης τριβυταριῦς*, tributo constituto. Vide de hisce Iosephum lib. 18. ant. c. 1. Ambros. sæpe descriptionem factam esse docet, ideoque hanc non terrarum, sed mentium esse professionem. Quod spiritualiter recte dicitur, si de fine quem terrena descriptio spectabat, loquamur. Alioqui hæc prima facta est sub Cyrino, cum alia postea sub eodem factæ sint.

QVÆSTIO IV.

Quo tempore facta est descriptio?

§. 1. Iosephus l. 17. ant. c. 15. & lib. 18. c. 1. in aliud plane tempus descriptionem Cyrenianam conseruit; nempe eum mortuus Herodes, in exilium pulsus est Archelaus. Cum igitur Archelaus nouem regnarit annis, & Herodes aliquamdiu Christo in Aegypto profecto vixerit, apparet illum decem aut vndecim annos descriptionem natiuitate Christi posterorem facere.

Qui Iosephum excusare conantur, Evangelistas accusant, aiunt ante mandatam, sero perfectam; at Christi parentes iam censentur, & ob multitudinem deceret locus in diuersorio. Itaque Maldonatus Iosephum citasse profiteretur, & in apparatu Baronius. Vixit ille tempore Vespasiani & Titi, sub Domitiano historiam scripsit. Matthæus & Lucas res sui temporis literis consignauit, quas omnes, qui quadraginta essent annorum aliquo modo, qui quinquaginta optime nosse poterant.

§. 2. Describitur per Cyritum facta præfide Syria quia Romanis census. Herodes autem quamuis rex, vti legalis tamen Romanis erat, adeo vt de filio in iussu Augusti cognoscere, & indicare non auderet. Ideo temporis ratio, ex præfide officio non regis annis accipitur. Syrus habet, in præfide Cyriti in Syria, vritur autem gæco verbo *Κυριῦς Ἰσχυρῶν* Augustum, in Cyritus aliorum operum vltis

Handwritten marginal notes in red ink, including the word 'Herodes' and other illegible characters.

Herodes rex tributarius.

Evangelistæ res sui temporis scribunt.